

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2158/2543

บริษัทมลติลิงค์ จำกัด กับพวก โจทก์ บริษัทที.ซี.แอล. โบรคเกอร์ แอนด์ เอเยนซี จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 28, พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 45, พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 46, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.พ.พ. มาตรา 680, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

++ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ รับขนของทางทะเล ++ ++ ทดสอบทำงานด้วยระบบ CW เพื่อค้นหาข้อมูลทาง online เท่านั้น ++ ++ ++ ++ ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้คงรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่า เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2537 จำเลยได้สั่งซื้อสินค้าเหล็กท่อนจำนวน 6,658 เมตริกตัน จากบริษัทคานะมัตสึ(ฮ่องกง) จำกัด ในเมืองฮ่องกง โดยไม่มีการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต และบริษัทคานะมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขาย ได้ว่าจ้างให้โจทก์ที่ 1 ขนส่งสินค้าดังกล่าวจากเมืองวาดิวสตัดอก ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย มาทางทะเลโดยเรือ "มาราบู" เพื่อส่งมอบให้แก่จำเลยที่ท่าเรือกรุงเทพ โจทก์ที่ 1 ได้ออกใบตราส่งสินค้าพิพาทตามสำเนาใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.7 ให้แก่ผู้ขาย และโจทก์ที่ 1 ได้ว่าจ้างโจทก์ที่ 2 เป็นตัวแทนติดต่อกับจำเลยและทำพิธีการทางศุลกากรเมื่อเรือ "มาราบู" บรรทุกสินค้าดังกล่าวมาถึงเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 24 ธันวาคม 2537 โจทก์ที่ 2 ได้แจ้งให้จำเลยทราบและให้จำเลยนำต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทไปมอบแก่โจทก์ที่ 2 เพื่อรับใบปล่อยสินค้าไปดำเนินการพิธีการทางศุลกากรและนำสินค้าออก จำเลยไม่มีต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทแต่ประสงค์จะขอรับสินค้าพิพาทไปก่อนจึงทำหนังสือขอรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข จ.9 หรือ ล.2 หรือ ล.4 มอบให้โจทก์ที่ 2 ไว้ แล้วรับสินค้าพิพาทไปก่อน แต่จำเลยไม่ชำระค่าสินค้าพิพาทแก่ผู้ขาย ต่อมาผู้ขายซึ่งเป็นผู้ครอบครองต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทได้นำใบตราส่งดังกล่าวไปฟ้องโจทก์ที่ 1 ต่อศาลเมืองฮ่องกงเรียกให้โจทก์ที่ 1 ส่งมอบสินค้าพิพาทคืนหรือใช้ราคาแก่ผู้ขาย ศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาถึงที่สุดเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2539 ให้โจทก์ที่ 1 คืนสินค้าพิพาทแก่ผู้ขายหรือให้ชดใช้ราคาเป็นเงิน 1,458,273.60 ดอลลาร์สหรัฐนอกจากนี้บริษัทคานะมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขายยังได้ฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดสมุทรปราการขอให้ชำระราคาสินค้าพิพาทรายนี้เป็นอีกคดีหนึ่งด้วย ซึ่งต่อมาวันที่ 25 กรกฎาคม 2540 ผู้ขายและจำเลยตกลงกันได้ และได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความตามเอกสารหมายเลข จ.25 มีใจความสำคัญว่า จำเลยยอมผ่อนชำระหนี้ค่าสินค้าพิพาทแก่ผู้ขายและผู้ขายจะไม่ดำเนินการใด ๆ อันเป็นเหตุให้จำเลยต้องชำระหนี้ค่าสินค้าพิพาทที่จำเลยได้ชำระแก่ผู้ขายแล้ว ไม่ว่าการเรียกร้องนั้นจะกระทำโดยผู้ขายหรือผู้รับช่วงสิทธิจากผู้ขาย ศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำพิพากษายอมไปแล้ว ตามสำเนาคำพิพากษายอมเอกสารหมายเลข จ.26 และคดีฟังยุติตามคำพิพากษาศาลทวิษัยสินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางโดยที่คู่ความมิได้อุทธรณ์คัดค้านว่า โจทก์ที่ 1 มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข จ.1 โจทก์ที่ 1 ได้มอบอำนาจให้นายปฐม นันทนเจริญกุล ฟ้องคดีนี้ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.3 จริงตามฟ้อง และจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์ในการค้าจำนวน 36,000,000 บาท ให้แก่โจทก์ที่ 1 และคดีในส่วนของโจทก์ที่ 2 ซึ่งศาลทวิษัยสินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องไปแล้วนั้น โจทก์ที่ 2

มิได้อุทธรณ์ คดีในส่วนของโจทก์ที่ 2 จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษา

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางด้วย ++ สำหรับข้อที่จำเลยอุทธรณ์ว่า คดีนี้มูลคดีเกิดในเขตอำนาจศาลจังหวัดสมุทรปราการ และภูมิลำเนาจำเลยก็อยู่ในเขตอำนาจศาล จังหวัดสมุทรปราการ จึงไม่ชอบที่โจทก์ที่ 1 จะเสนอคำฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จำเลยจึงถือว่า โจทก์ที่ 1 ฟ้องคดีไม่ถูกต้องตามเขตอำนาจศาลนั้น ++ เห็นว่า หลังจากที่โจทก์ที่ 1 ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โดยโจทก์ที่ 1 อ้างว่าเป็นคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ แล้ว ปรากฏว่าระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีการจัดตั้ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางขึ้น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 5 และศาลดังกล่าวได้เปิดทำการแล้ว ซึ่งคู่ความ ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันร้องขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้โอนคดีนี้ไปพิจารณาพิพากษาใน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 46 โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ขอสงวนข้อต่อสู้ในเรื่อง เขตอำนาจศาล เท่ากับว่าจำเลยได้สละข้อต่อสู้เรื่องเขตอำนาจศาลไปแล้ว ถือได้ว่าคดีนี้ไม่มี ประเด็นข้อพิพาทในเรื่องเขตอำนาจศาลอีก ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กลาง ยกปัญหาข้อเท็จจริงขึ้นวินิจฉัยว่า มูลคดีนี้เกิดในเขตศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จึงเป็นการไม่ชอบ อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้ถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบใน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาคความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45 ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัยให้ ++ ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ข้อต่อมาว่า ต้นฉบับใบตราส่งสินค้า พิพาทไม่ได้อยู่ที่จำเลย ซึ่งโจทก์ที่ 1 ก็ทราบดี แต่โจทก์ที่ 1 กลับมาเรียกร้องเอาจากจำเลย จึง เป็นการไม่ชอบนั้น ++ เห็นว่า ++ แม้คดีนี้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้จะกำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ ว่า จำเลยมีหน้าที่ต้องเวนคืนต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทแก่โจทก์ที่ 1 หรือไม่ และ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้ยกประเด็นข้อพิพาทนี้ขึ้นวินิจฉัย แต่ เนื้อหาในคำวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทนี้ก็เป็นการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ คู่ความโต้เถียงกันมาในคำฟ้องและคำให้การจำเลยข้อที่ว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจาก โจทก์ทั้งสองหรือผู้ขาย ซึ่งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้วินิจฉัยว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ทั้งสอง โดยจำเลยได้ทำหนังสือขอรับมอบสินค้าพิพาท โดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งและยอมรับผิดในความเสียหายของโจทก์ที่ 1 ตามเอกสารหมายจ.9 หรือ ล.2 หรือ ล.4 มอบให้โจทก์ทั้งสอง มิใช่เป็นการรับมอบสินค้าพิพาทจากผู้ขายตามที่จำเลยอ้าง โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมิได้วินิจฉัยว่า ต้นฉบับใบตรา ส่งสินค้าพิพาทอยู่กับจำเลยและจำเลยมีหน้าที่ต้องเวนคืนใบตราส่งดังกล่าวให้แก่โจทก์ที่ 1 ทั้งคดีนี้ โจทก์ที่ 1 ก็มีได้ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 เวนคืนต้นฉบับใบตราส่งแก่โจทก์ที่ 1 แต่อย่างไรก็ดี คดีจึงไม่มี ประเด็นตามข้อต่อสู้ของจำเลยด้วย จึงเป็นที่เห็นได้ว่า ศาลแพ่งกรุงเทพใต้เพียงแต่กำหนดหัวข้อ ประเด็นข้อพิพาทนี้ผิดพลาดไปเท่านั้น อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้จึงถือไม่ได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ได้แย้ง

คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาชั้นสองทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัยให้เช่นเดียวกัน ++ คดีนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อแรกว่าโจทก์ที่ 1 หรือบริษัทคาเนมัตสึ (ฮองกง) จำกัด ผู้ขายเป็นผู้ส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่จำเลย และหนังสือขอรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.9 หรือ ล.2 หรือ ล.4 ซึ่งมีข้อตกลงว่าจำเลยยอมรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ที่ 1 มีผลใช้บังคับได้หรือไม่ ++ ในปัญหาข้อนี้ข้อเท็จจริงคงรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่า โจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ขนส่งได้ออกใบตราส่งสินค้าพิพาทตามสำเนาใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.7 ให้แก่ผู้ส่งคือบริษัทคาเนมัตสึ (ฮองกง) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าพิพาทแก่จำเลย อันเป็นหลักฐานแสดงว่าโจทก์ที่ 1 ได้รับสินค้าพิพาทตามที่ระบุในใบตราส่งดังกล่าวไว้ในครอบครองดูแลหรือได้บรรทุกลงเรือแล้ว และโจทก์ที่ 1 มีหน้าที่ตามกฎหมายจะต้องส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่ผู้รับตราส่งคือจำเลยเมื่อได้รับเวนคืนใบตราส่ง ได้ความจากคำเบิกความของผู้รับมอบอำนาจโจทก์ที่ 1 นายวินัย จิระฤกษ์มงคล กรรมการผู้จัดการบริษัทสายชลมาริน 1993 จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่โจทก์ที่ 2 ว่าจ้างให้ขนถ่ายสินค้าพิพาทจากเรือ "มาราบู" ที่เกาะสีชังลงเรือลำเลียงมาที่ท่าเรือกรุงเทพ นายวสันต์ ธิธัง อดีตพนักงานบริษัทจำเลยซึ่งเป็นผู้ติดต่อกับโจทก์ที่ 2 และบริษัทสายชลมาริน 1993 จำกัด เพื่อขอรับสินค้าพิพาทรายนี้ และนายทวีศักดิ์ ลิเมฆานนท์ กรรมการบริษัทโจทก์ที่ 2 พยานโจทก์ที่ 1 ว่า บริษัทพีซีเอส จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นตัวแทนของโจทก์ที่ 1 ตามบันทึกการขนถ่ายสินค้าเอกสารหมายเลข จ.11 จริง โดยจำเลยไม่ได้เวนคืนใบตราส่งแก่โจทก์ทั้งสอง แต่จำเลยได้ออกหนังสือขอรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข จ.9 ให้แก่โจทก์ที่ 1 เป็นหลักฐาน ซึ่งตามเอกสารดังกล่าวศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศได้ตรวจดูแล้ว ปรากฏว่าเป็นหนังสือที่จำเลยขอให้เจ้าของเรือ "มาราบู" ซึ่งหมายถึงผู้ขนส่งหรือโจทก์ที่ 1 ส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่จำเลยโดยไม่ต้องเวนคืนใบตราส่งซึ่งสอดคล้องตรงกับที่พยานโจทก์ที่ 1 เบิกความ ส่วนพยานจำเลยคงมีแต่นายโชติชัย เขาว์นิธิ กรรมการบริษัทจำเลยเบิกความอ้างลอย ๆ ว่า ในการรับมอบสินค้าพิพาทจำเลยเข้าใจว่าผู้ขายส่งมอบสินค้าให้จำเลยโดยตรงและผู้ขายได้มอบใบตราส่งให้แก่โจทก์ที่ 1 ไปแล้วเห็นว่า ขอนำสืบของจำเลยดังกล่าวมีลักษณะเป็นการคาดคะเนเอาเองและจำเลยไม่มีพยานอื่นมาสืบสนับสนุน จึงไม่น่าหนักใจให้รับฟังหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ที่ 1 ในข้อนี้ได้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่โจทก์ที่ 1 นำสืบว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจากตัวแทนของโจทก์ที่ 1 ผ่านทางตัวแทนของจำเลยที่ทำเรือกรุงเทพจริง โดยจำเลยได้ออกหนังสือรับรองการรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข จ.9 ซึ่งมีข้อความตรงกับเอกสารหมายเลข ล.2 และ ล.4 ให้ไว้แก่โจทก์ที่ 1 เป็นหลักฐาน ซึ่งตามเอกสารดังกล่าวก็มีข้อความระบุโดยชัดแจ้งว่า จำเลยตกลงยอมชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ที่ 1 ซึ่งมีความหมายว่า ในการที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาทโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งแก่โจทก์ที่ 1 นั้น หากโจทก์ที่ 1 ได้รับความเสียหายเพราะการนี้จำเลยยอมรับผิดต่อโจทก์ที่ 1 ทั้งสิ้น หาใช่เป็นเพียงกรณีที่จำเลยให้ประกันหรือรับรองต่อโจทก์ที่ 1 ว่า จำเลยเป็นผู้มีสิทธิได้รับสินค้าพิพาทตามใบตราส่งไม่ ++ สำหรับข้อตกลงดังกล่าวแม้จะไม่มีลักษณะเป็นสัญญาค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 680 รวมทั้งไม่มีลักษณะเป็นการให้ประกันตามควรตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 28 ดังที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยไว้ แต่ก็ถือได้ว่าข้อตกลงดังกล่าว

เป็นนิติกรรมอย่างหนึ่ง เมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายย่อมมีผลใช้บังคับได้ ดังนั้น หากโจทก์ที่ 1 ได้รับความเสียหายอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปโดยไม่เวนคืนใบตราส่ง จำเลยย่อมจะต้องรับผิดชอบโจทก์ที่ 1 ตามข้อตกลงดังกล่าว ++ ส่วนที่โจทก์ที่ 1 อ้างมาในคำฟ้องว่า ข้อตกลงดังกล่าวเป็นสัญญาค้ำประกันนั้น เห็นว่า เป็นเพียงโจทก์ที่ 1 เรียกชื่อนิติกรรมดังกล่าวคลาดเคลื่อนไปเท่านั้น จำเลยจะนำมาเป็นข้ออ้างปฏิเสธความรับผิดชอบได้ไม่ ++ ++ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อต่อไปว่าโจทก์ที่ 1 ได้รับความเสียหายหรือไม่เพียงใด ++ ซึ่งในข้อนี้คงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยเฉพาะค่าเสียหายของโจทก์ที่ 1 เฉพาะในส่วนที่เป็นค่าสินค้าพิพาทที่ศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาให้โจทก์ที่ 1 ชดใช้แก่ผู้ขายกับค่าเสียหายในส่วนที่โจทก์ที่ 1 ต้องเสียเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีที่ศาลเมืองฮ่องกงเท่านั้น ซึ่งปัญหาข้อนี้ คดีคงฟังยุติตามคำพิพากษาศาลทวิชั้นทางปัญญและการค้าระหว่างประเทศกลางโดยที่จำเลยมิได้อุทธรณ์คัดค้านว่า ขณะที่โจทก์ที่ 1 ถูกผู้ขายฟ้องคดีเรียกให้โจทก์ที่ 1 คืนหรือใช้ราคาสินค้าพิพาทให้แก่ผู้ขายที่ศาลเมืองฮ่องกงนั้น โจทก์ที่ 1 ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีดังกล่าวได้แก่ ค่าจ้างทนายความ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางติดต่อประสานงานและค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารรวมเป็นเงิน 18,078 ดอลลาร์สหรัฐหรือเท่ากับ 457,734.96 บาท ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ศาลฎีกาแผนกคดีทวิชั้นทางปัญญและการค้าระหว่างประเทศเห็นว่า เป็นค่าเสียหายโดยตรงที่เกิดจากการที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ที่ 1 โดยไม่เวนคืนต้นฉบับใบตราส่งให้แก่โจทก์ที่ 1 จึงเป็นเหตุให้โจทก์ที่ 1 ถูกผู้ครอบครองใบตราส่งฟ้องให้รับผิดชอบ และโจทก์ที่ 1 ต้องเสียหายเพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีดังกล่าวที่ศาลเมืองฮ่องกง ดังนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบค่าเสียหายส่วนนี้ให้แก่โจทก์ที่ 1 ตามข้อตกลงในหนังสือรับรองการรับมอบสินค้าโดยไม่เวนคืนใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.9 หรือล.2 หรือ ล.4 ดังที่ศาลทวิชั้นทางปัญญและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัย ส่วนค่าเสียหายในส่วนที่เป็นค่าสินค้าพิพาท จำนวน 1,458,273.60 ดอลลาร์สหรัฐหรือเท่ากับ 36,923,487.55 บาท ซึ่งศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาให้โจทก์ที่ 1 ชดใช้แก่ผู้ขายนั้น เห็นว่า ตามทางนำสืบของโจทก์ที่ 1 ปรากฏว่าผู้ขายได้ฟ้องจำเลยให้ชำระค่าสินค้าพิพาทรายนี้ที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการซึ่งศาลมีคำพิพากษายกฟ้องให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ค่าสินค้าแก่ผู้ขายเป็นอีกคดีหนึ่งด้วย ผู้ขายจึงสามารถบังคับชำระหนี้ค่าสินค้าจากจำเลยตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่จำเป็นต้องบังคับชำระหนี้เอาจากโจทก์ที่ 1 ก็ได้ และไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ 1 ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาเมืองฮ่องกงให้แก่ผู้ขายไปแล้ว รวมทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ขายซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวได้ดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์สินของโจทก์ที่ 1 คดีนี้ ขยายทอดตลาดนำเงินไปชำระหนี้ตามคำพิพากษาคดีดังกล่าวแล้ว ดังนี้ โจทก์ที่ 1 จึงเพียงแต่อาจได้รับความเสียหายตามคำพิพากษาศาลฎีกาเมืองฮ่องกงดังกล่าวเพราะโจทก์ที่ 1 อาจถูกบังคับคดีต่อไปในภายหน้าเท่านั้น เมื่อโจทก์ที่ 1 ยังมีได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวแก่ผู้ขายหรือถูกบังคับคดียึดทรัพย์สินขยายทอดตลาดนำเงินไปชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวแก่ผู้ขาย ถือว่าโจทก์ที่ 1 ยังไม่ได้รับความเสียหายจริง โจทก์ที่ 1 จึงยังไม่มีสิทธิมาฟ้องขอให้จำเลยใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้แก่โจทก์ที่ 1 ได้ ++ ++ ที่ศาลทวิชั้นทางปัญญและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชดใช้เงินส่วนนี้แก่โจทก์ที่ 1 ด้วยนั้น จึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแผนกคดีทวิชั้นทางปัญญและการค้าระหว่างประเทศและปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะมีได้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้มาในคำให้การจำเลยแต่ต้น จำเลยก็มีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคสองประกอบ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี
ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศพ.ศ. 2539 มาตรา 45 ++ ++ มีปัญหาต้องวินิจฉัย
ตามอุทธรณ์ของจำเลยเป็นข้อสุดท้ายว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความแล้วหรือไม่ ++ ในปัญหาข้อนี้คง
มีข้อต้องวินิจฉัยเฉพาะฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับค่าเสียหายที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีของ
โจทก์ที่ 1 ที่ศาลเมืองฮองกงเท่านั้น ++ ซึ่งจำเลยได้อุทธรณ์อ้างว่าอายุความกรณีนี้ต้องด้วย
พระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 46 ซึ่งกำหนดอายุความฟ้องร้องไว้ว่า
ต้องฟ้องคดีต่อศาลภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของ โจทก์ที่ 1 ฟ้องว่า จำเลยได้
รับมอบสินค้าพิพาทเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 แต่โจทก์ที่ 1 ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2539
ซึ่งเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาท ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความแล้วนั้น ++
เห็นว่า ++ มาตรา 46 บัญญัติไว้มีความว่า สิทธิเรียกร้องเอาค่าเสียหายเพื่อการสูญหายเสียหายหรือ
ส่งมอบซักชำแห่งของที่รับขนตามสัญญารับขนของทางทะเลถ้าไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปี
นับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของให้เป็นอันขาดอายุความ ตามบทบัญญัติในมาตรา 46 ดังกล่าว
เป็นเรื่องที่ใช้บังคับเฉพาะกรณีที่ผู้รับตราส่งหรือผู้ส่งของฟ้องให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบในค่าเสียหายเพื่อ
การสูญหายเสียหายหรือส่งมอบซักชำแห่งของที่รับขนตามสัญญารับขนของทางทะเลเท่านั้น แต่
คดีนี้โจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ขนส่งฟ้องขอให้จำเลยซึ่งเป็นผู้รับตราส่งรับผิดชอบในความเสียหายของโจทก์ที่
1 ตามข้อตกลงในหนังสือรับรองการรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.9
ซึ่งพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 มิได้บัญญัติเรื่องอายุความในกรณีนี้ไว้ จึง
ต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแต่
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 ลักษณะ 6 หมวด 2 กำหนดอายุความ ก็มีได้มีบัญญัติ
เรื่องอายุความในกรณีนี้โดยเฉพาะอีกเช่นกัน จึงต้องถือว่ากรณีนี้มีอายุความ 10 ปี ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 โจทก์ที่ 1 ได้รับแจ้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
ที่ศาลเมืองฮองกงตามใบแจ้งหนี้ลงวันที่ 19 มีนาคม 2539 ตามเอกสารหมายเลข จ.18 และโจทก์ที่ 1
อ้างมาในคำฟ้องว่าโจทก์ที่ 1 ได้เสียค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปแล้ว จำเลยมิได้ให้การปฏิเสธในข้อนี้ จึง
ฟังได้ตามฟ้อง แม้จะไม่ได้ความว่าโจทก์ที่ 1 ชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปในวันใด แต่ก็ต้องเป็นวันที่
หลังจากได้รับใบแจ้งหนี้ดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นวันที่โจทก์ที่ 1 เริ่มมีสิทธิเรียกร้องเอาเงินดังกล่าวจาก
จำเลยได้ เมื่อนับถึงวันที่โจทก์ที่ 1 ฟ้องคดีนี้ยังไม่เกิน 10 ปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ ++

คำพิพากษา

คดีนี้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางรับโอนมาจากศาลแพ่งกรุงเทพใต้
ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี
ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๖ โจทก์ทั้งสองฟ้องว่า
โจทก์ที่ ๑ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดจดทะเบียนในประเทศเวอร์จิเนีย ไอส์แลนด์ และโจทก์ที่
๑ ได้มอบอำนาจให้นายปฐม นันทนเจริญกุล ฟ้องคดีนี้ โจทก์ที่ ๒ และจำเลยเป็นนิติบุคคลประเภท
บริษัทจำกัด ตามกฎหมายในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ จำเลยได้สั่งซื้อเหล็กท่อน
จำนวน ๖,๖๕๘ เมตริกตัน จากบริษัทคาเนมัตสึ (ฮองกง) จำกัด ซึ่งอยู่ในเมืองฮองกง และผู้ขายได้
ว่าจ้างโจทก์ที่ ๑ ขนส่งสินค้าดังกล่าวมาทางเรือ "มาราบู" เพื่อส่งมอบแก่จำเลยที่ท่าเรือกรุงเทพ
และโจทก์ที่ ๑ ได้ว่าจ้างโจทก์ที่ ๒ ให้เป็นตัวแทนในการติดต่อกับจำเลย ต่อมาเมื่อเรือ "มาราบู"
มาถึงเกาะสีชังในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ ได้มีการขนถ่ายสินค้าลงเรือเล็กมายังท่าเรือกรุงเทพ

ซึ่งในการรับมอบสินค้านั้น จำเลยมีหน้าที่ต้องเวนคืนต้นฉบับใบตราส่งให้แก่โจทก์ทั้งสองหรือหาหลักประกันมาให้ตามสมควร จำเลยอ้างว่ายังไม่ได้รับต้นฉบับใบตราส่งจากผู้ขายแต่ประสงค์จะขอรับสินค้าไปก่อนจึงขอทำหนังสือประกันความรับผิดชอบไว้ให้ โจทก์ทั้งสองจึงมอบสินค้าให้ตัวแทนของจำเลยรับไปเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ แล้วจำเลยเพิกเฉยไม่ส่งมอบต้นฉบับใบตราส่งให้แก่โจทก์ทั้งสอง และไม่ชำระค่าสินค้าให้แก่ผู้ขาย ผู้ขายจึงเรียกร้องให้โจทก์ทั้งสองส่งมอบสินค้าคืนแก่ผู้ขาย โดยอ้างเหตุว่าผู้ขายยังเป็นผู้ครอบครองใบตราส่งอยู่ แต่โจทก์ทั้งสองไม่สามารถส่งมอบสินค้าคืนได้ ผู้ขายจึงฟ้องโจทก์ที่ ๑ ต่อศาลเมืองฮ่องกง ศาลเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ให้โจทก์ที่ ๑ ชดใช้เงินจำนวน ๑,๔๕๘,๒๗๓.๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ แก่ผู้ขาย เนื่องจากจำเลยรับสินค้าไปจากโจทก์ทั้งสองและเป็นผู้ทำหนังสือค้ำประกันความรับผิดชอบต่อโจทก์ทั้งสอง จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินค้าและค่าเสียหายตามคำพิพากษาของศาลเมืองฮ่องกงเป็นเงิน ๑,๔๕๘,๒๗๓.๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือเท่ากับ ๓๖,๙๒๓,๔๘๗.๕๕ บาท แก่โจทก์ทั้งสอง กับจำเลยต้องชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ทั้งสองเป็นค่าจ้างทนายความที่เมืองฮ่องกงและค่าจ้างทนายความในประเทศไทยเพื่อติดต่อประสานงานเป็นเงิน ๑๕,๑๓๖ ดอลลาร์สหรัฐค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อติดต่อในเรื่องดังกล่าวที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เมืองฮ่องกง และประเทศไทย เป็นเงิน ๒,๔๔๒ ดอลลาร์สหรัฐ และค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ เป็นเงิน ๕๐๐ ดอลลาร์สหรัฐรวมเป็นค่าเสียหายส่วนนี้ ๑๘,๐๗๘ ดอลลาร์สหรัฐ หรือเท่ากับ ๔๕๗,๗๓๔.๙๖ บาท นอกจากนี้โจทก์ทั้งสองขาดประโยชน์ในทางการค้า โดยเจ้าของสินค้าไม่ว่าจ้างให้โจทก์ที่ ๑ เป็นผู้ขนส่งสินค้า และผู้ประกอบการรับขนส่งสินค้าทางทะเลกับเจ้าของเรือต่าง ๆ ไม่ไว้วางใจว่าจ้างให้โจทก์ที่ ๒ เป็นตัวแทนเพื่อดำเนินการตามพิธีการต่าง ๆ ทำให้โจทก์ทั้งสองเสียหายขาดรายได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งโจทก์ทั้งสองขอคิดค่าเสียหายส่วนนี้นับแต่วันที่ศาลเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาเป็นต้นไปเป็นเวลา ๕ ปี คิดเป็นเสียหายส่วนนี้อีก ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ทั้งสองทั้งสิ้น ๗๓,๓๘๑,๒๒๒.๕๑ บาท โจทก์ทั้งสองส่งมอบสินค้าให้แก่จำเลย ณ ท่าเรือกรุงเทพ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครและจำเลยทำหนังสือค้ำประกันความรับผิดชอบที่สำนักงานของจำเลยที่เขตสาทรกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่มูลคดีเกิดและอยู่ในเขตอำนาจของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน ๗๓,๓๘๑,๒๒๒.๕๑ บาทแก่โจทก์ทั้งสอง พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การว่า จำเลยได้ซื้อสินค้าเหล็กท่อนตามฟ้องจากบริษัทคาเนมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด จริง และบริษัทคาเนมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขายได้ว่าจ้างโจทก์ที่ ๑ ขนส่งสินค้านี้มายังประเทศไทยเมื่อสินค้ามาถึงเกาะสีชังแล้วผู้ขายเป็นผู้รับมอบสินค้าทั้งหมดโดยผู้ขายมิได้มอบใบตราส่งให้แก่โจทก์ที่ ๑ หลังจากได้รับมอบสินค้าจากโจทก์ที่ ๑ แล้วผู้ขายจึงได้นำสินค้าไปส่งมอบให้แก่จำเลย และขณะนี้ผู้ขายก็กำลังใช้สิทธิเรียกร้องเอาค่าสินค้าจากจำเลย โจทก์ทั้งสองจึงขอที่จะเรียกร้องเอาต้นฉบับใบตราส่ง ค่าจ้างขนส่ง ค่าเสียหาย หรือสิทธิเรียกร้องอื่นใดจากผู้ขาย เอกสารที่โจทก์ทั้งสองอ้างว่าเป็นหนังสือค้ำประกันนั้นเป็นเพียงหนังสือรับรองว่าจำเลยขอรับสินค้าไปจากโจทก์ทั้งสองก่อนโดยยังไม่ได้เวนคืนต้นฉบับใบตราส่ง ดังนั้น เมื่อผู้ขายรับสินค้าไปจากโจทก์ทั้งสอง ความรับผิดชอบจึงตกแก่ผู้ขาย และหนังสือค้ำประกันดังกล่าวย่อมสิ้นผลบังคับไปโดยปริยาย ทั้งจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบต่อศาลเมืองฮ่องกงพิพากษาให้โจทก์ที่ ๑ ชำระค่าสินค้าพิพาท เพราะโจทก์ที่ ๑ ไม่ได้ใช้สิทธิโต้แย้งผู้ขายดังที่จำเลยให้การไว้ในตอนต้น โจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย เพราะโจทก์ที่ ๑ ไม่มีฐานะเป็น

นิติบุคคลและไม่มีการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีนี้ ทั้งโจทก์ที่ ๒ ไม่ได้เป็นตัวแทนหรือรับจ้างจากโจทก์ที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจบอกกล่าวทวงถามใด ๆ จากจำเลย ผู้ขายได้ขายสินค้าพิพาทให้แก่จำเลยโดยตรง ตันฉบับใบตราส่งอยู่ที่ผู้ขาย ไม่ได้อยู่ที่จำเลยจำเลยจึงไม่ได้โต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์ทั้งสองไม่ชอบที่จะเรียกร้องเอาตันฉบับใบตราส่งจากจำเลย มูลคดีนี้เกิดที่จังหวัดสมุทรปราการโจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ฟ้องโจทก์ทั้งสองขาดอายุความเพราะโจทก์ทั้งสองยื่นฟ้องคดีนี้เกิน ๑ ปี นับแต่วันส่งมอบสินค้า และฟ้องโจทก์ทั้งสองเคลือบคลุม เพราะเอกสารท้ายฟ้องเป็นภาษาต่างประเทศและมีคำแปลไม่ถูกต้อง จำเลยได้รับสินค้าเป็นน้ำหนักรวม ๖,๑๓๐.๕๕ เมตริกตัน เท่านั้น ซึ่งเมื่อหักค่าเสียหายจากคุณภาพสินค้าแล้วจะเหลือมูลค่าเพียง

๑,๒๑๐,๙๘๙.๓๓ ดอลลาร์สหรัฐ หากจำเลยจะต้องรับผิดชอบผู้ขายจำเลยคงต้องเสียดอกเบี้ย อัตราร้อยละ ๔ ต่อปีในต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไปเท่านั้นจำเลยไม่ได้ผิดสัญญาหรือทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง จึงไม่จำต้องชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์ทั้งสอง

ขอให้ยกฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ว พิจารณาให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๓๗,๓๘๑,๒๒๒.๕๑ บาทแก่โจทก์ที่ ๑ พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ที่ ๑ โดยกำหนดเป็นค่าทนายความ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และให้ยกฟ้องของโจทก์ที่ ๒ ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์ที่ ๒ กับจำเลยให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดี

ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้คงรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ จำเลยได้สั่งซื้อสินค้าเหล็กท่อนจำนวน ๖,๖๕๘ เมตริกตัน จากบริษัทคาเนมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ในเมืองฮ่องกง โดยไม่มีการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและบริษัทคาเนมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขาย ได้ว่าจ้างให้โจทก์ที่ ๑ ขนส่งสินค้าดังกล่าวจากเมืองวลาดิวอสต็อก ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย มาทางทะเลโดยเรือ "มาราบู" เพื่อส่งมอบให้แก่จำเลยที่ท่าเรือกรุงเทพ โจทก์ที่ ๑ ได้ออกใบตราส่งสินค้าพิพาทตามสำเนาใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.๗ ให้แก่ผู้ขาย และโจทก์ที่ ๑ ได้ว่าจ้างโจทก์ที่ ๒ เป็นตัวแทนติดต่อกับจำเลยและทำพิธีการทางศุลกากร เมื่อเรือ "มาราบู" บรรทุกสินค้าดังกล่าวมาถึงเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๒ ได้แจ้งให้จำเลยทราบและให้จำเลยนำตันฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทไปมอบแก่โจทก์ที่ ๒ เพื่อรับใบปล่อยสินค้าไปดำเนินการพิธีการทางศุลกากรและนำสินค้าออก จำเลยไม่มีตันฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทแต่ประสงค์จะขอรับสินค้าพิพาทไปก่อนจึงทำหนังสือขอรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข จ.๙ หรือ ล.๒ หรือ ล.๔ มอบให้โจทก์ที่ ๒ ไว้ แล้วรับสินค้าพิพาทไปก่อน แต่จำเลยไม่ชำระค่าสินค้าพิพาทแก่ผู้ขาย ต่อมาผู้ขายซึ่งเป็นผู้ครอบครองตันฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทได้นำใบตราส่งดังกล่าวไปฟ้องโจทก์ที่ ๑ ต่อศาลเมืองฮ่องกงเรียกให้โจทก์ที่ ๑ ส่งมอบสินค้าพิพาทคืนหรือใช้ราคาแก่ผู้ขาย ศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ให้โจทก์ที่ ๑ คืนสินค้าพิพาทแก่ผู้ขายหรือให้ชดเชยราคาเป็นเงิน ๑,๔๕๘,๒๗๓.๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้บริษัทคาเนมัตสึ (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขายยังได้ฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดสมุทรปราการ ขอให้ชำระราคาสินค้าพิพาทรายนี้เป็นอีกคดีหนึ่งด้วย ซึ่งต่อมาวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ผู้ขายและจำเลยตกลงกันได้ และได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความตามเอกสารหมายเลข จ.๒๕ มีใจความสำคัญว่า จำเลยยอมผ่อนชำระหนี้ค่าสินค้าพิพาทแก่ผู้ขายและผู้ขายจะไม่ดำเนินการใด ๆ อันเป็นเหตุให้จำเลยต้องชำระหนี้ค่าสินค้าพิพาทที่จำเลยได้ชำระแก่ผู้ขายแล้ว ไม่ว่าการเรียกร้อง

นั้นจะกระทำโดยผู้ขายหรือผู้รับช่วงสิทธิจากผู้ขาย ศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำพิพากษาตามยอมไปแล้ว ตามสำเนาคำพิพากษตามยอมเอกสารหมายเลข จ.๒๖ และคดีฟังยุติตามคำพิพากษาศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางโดยที่คู่ความมิได้อุทธรณ์คัดค้านว่า โจทก์ที่ ๑ มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข จ.๑ โจทก์ที่ ๑ ได้มอบอำนาจให้นายปฐม นันทนเจริญกุล ฟ้องคดีนี้ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.๓ จริงตามฟ้อง และจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นค่าขาดประโยชน์ในทางการค้าจำนวน ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โจทก์ที่ ๑ และคดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ ซึ่งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องไปแล้วนั้น โจทก์ที่ ๒ มิได้อุทธรณ์ คดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษา

ศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางด้วย สำหรับข้อที่จำเลยอุทธรณ์ว่า คดีนี้มูลคดีเกิดในเขตอำนาจศาลจังหวัดสมุทรปราการ และภูมิลำเนาจำเลยก็อยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดสมุทรปราการ จึงไม่ชอบที่โจทก์ที่ ๑ จะเสนอคำฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จำเลยจึงถือว่าโจทก์ที่ ๑ ฟ้องคดีไม่ถูกต้องตามเขตอำนาจศาลนั้น เห็นว่า หลังจากที่โจทก์ที่ ๑ ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โดยโจทก์ที่ ๑ อ้างว่าเป็นคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้แล้ว ปรากฏว่าระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีการจัดตั้งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางขึ้น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ และศาลดังกล่าวได้เปิดทำการแล้ว ซึ่งคู่ความทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันร้องขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้โอนคดีนี้ไปพิจารณาพิพากษาในศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๖ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ขอสงวนข้อต่อสู้ในเรื่องเขตอำนาจศาล เท่ากับว่าจำเลยได้สละข้อต่อสู้เรื่องเขตอำนาจศาลไปแล้ว ถือได้ว่าคดีนี้ไม่มีประเด็นข้อพิพาทในเรื่องเขตอำนาจศาลอีก ที่ศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ยกปัญหาข้อเท็จจริงขึ้นวินิจฉัยว่า มูลคดีนี้เกิดในเขตศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จึงเป็นการไม่ชอบอุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้ถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๔๕ ศาลฎีกาแผนกคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัยให้ ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ข้อต่อมาว่า ต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทไม่ได้อยู่ที่จำเลย ซึ่งโจทก์ที่ ๑ ก็ทราบดี แต่โจทก์ที่ ๑ กลับมาเรียกร้องเอาจากจำเลย จึงเป็นการไม่ชอบนั้น เห็นว่า แม้คดีนี้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้จะกำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ว่า จำเลยมีหน้าที่ต้องเวนคืนต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทแก่โจทก์ที่ ๑ หรือไม่ และศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้ยกประเด็นข้อพิพาทนี้ขึ้นวินิจฉัย แต่เนื้อหาในคำวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทนี้ก็เป็นการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงตามประเด็นที่คู่ความโต้เถียงกันมาในคำฟ้องและคำให้การจำเลยข้อที่ว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ทั้งสองหรือผู้ขาย ซึ่งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้วินิจฉัยว่า

จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ทั้งสอง โดยจำเลยได้ทำหนังสือขอรับมอบสินค้าพิพาท โดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งและยอมรับผิดในความเสียหายของโจทก์ที่ ๑ ตามเอกสารหมายเลข ๙ หรือ ล.๒ หรือ ล.๔ มอบให้โจทก์ทั้งสอง มิใช่เป็นการรับมอบสินค้าพิพาทจากผู้ขายตามที่จำเลย อ้าง โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมิได้วินิจฉัยว่า ต้นฉบับใบตราส่งสินค้าพิพาทอยู่กับจำเลยและจำเลยมีหน้าที่ต้องเวนคืนใบตราส่งดังกล่าวให้แก่โจทก์ที่ ๑ ทั้งคดีนี้โจทก์ที่ ๑ ก็ได้ฟ้องขอให้จำเลยที่ ๑ เวนคืนต้นฉบับใบตราส่งแก่โจทก์ที่ ๑ แต่อย่างไรก็ดี คดีจึงไม่มีประเด็นตามข้อต่อสู้ของจำเลยด้วย จึงเป็นที่เห็นได้ว่า ศาลแพ่งกรุงเทพใต้เพียงแต่กำหนดหัวข้อ ประเด็นข้อพิพาทที่ผิดพลาดไปเท่านั้น อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้จึงถือไม่ได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ได้แย้ง คัดค้านคำพิพากษาทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ ชอบด้วยกฎหมายศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัย ให้เช่นเดียวกัน คดีคงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อแรกว่าโจทก์ที่ ๑ หรือบริษัทคา เนมัตลี (ฮ่องกง) จำกัด ผู้ขายเป็นผู้ส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่จำเลย และหนังสือขอรับมอบสินค้า โดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งเอกสารหมายเลข ๙ หรือ ล.๒ หรือ ล.๔ ซึ่งมีข้อตกลงว่าจำเลย ยอมรับผิดค่าใช้จ่ายเสียหายแก่โจทก์ที่ ๑ มีผลใช้บังคับได้หรือไม่ในปัญหาข้อนี้ ข้อเท็จจริงคงรับฟัง เป็นที่ยุติได้ว่า โจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ขนส่งได้ออกใบตราส่งสินค้าพิพาทตามสำเนาใบตราส่งเอกสาร หมายเลข ๗ ให้แก่ผู้ส่งคือบริษัทคาเนมัตลี (ฮ่องกง) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าพิพาทแก่จำเลย อันเป็น หลักฐานแสดงว่าโจทก์ที่ ๑ ได้รับสินค้าพิพาทตามที่ระบุในใบตราส่งดังกล่าวไว้ในครอบครองดูแล หรือได้บรรทุกลงเรือแล้ว และโจทก์ที่ ๑ มีหน้าที่ตามกฎหมายจะต้องส่งมอบสินค้าพิพาทให้แก่ ผู้รับตราส่งคือจำเลยเมื่อได้รับเวนคืนใบตราส่ง ได้ความจากคำเบิกความของผู้รับมอบอำนาจโจทก์ ที่ ๑ นายวินัย จิระฤกษ์มงคล กรรมการผู้จัดการบริษัทสายชลมาริน ๑๙๙๓ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ โจทก์ที่ ๒ ว่าจ้างให้ขนถ่ายสินค้าพิพาทจากเรือ "มาราบู" ที่เกาะสีชังลงเรือลำเลียงมาที่ท่าเรือ กรุงเทพมหานคร นายวสันต์ ธีตัง อดีตพนักงานบริษัทจำเลยซึ่งเป็นผู้ติดต่อกับโจทก์ที่ ๒ และบริษัทสายชล มาริน ๑๙๙๓ จำกัด เพื่อขอรับสินค้าพิพาทรายนี้ และนายทวีศักดิ์ ลิเมฆานนท์ กรรมการบริษัท โจทก์ที่ ๒ พยานโจทก์ที่ ๑ ว่า บริษัทบีซีเอซี จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาท ไปจากโจทก์ที่ ๒ ซึ่งเป็นตัวแทนของโจทก์ที่ ๑ ตามบันทึกการขนถ่ายสินค้าเอกสารหมายเลข ๑๑๑ จริง โดยจำเลยไม่ได้เวนคืนใบตราส่งแก่โจทก์ทั้งสอง แต่จำเลยได้ออกหนังสือขอรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข ๙ ให้แก่โจทก์ที่ ๑ เป็นหลักฐาน ซึ่งตามเอกสาร ดังกล่าวศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศได้ตรวจดูแล้ว ปรากฏ ว่าเป็นหนังสือที่จำเลยขอให้เจ้าของเรือ "มาราบู" ซึ่งหมายถึงผู้ขนส่งหรือโจทก์ที่ ๑ ส่งมอบสินค้า พิพาทให้แก่จำเลยโดยไม่ต้องเวนคืนใบตราส่งซึ่งสอดคล้องตรงกับที่พยานโจทก์ที่ ๑ เบิกความ ส่วนพยานจำเลยคงมีแต่นายโชติชัย เชาวน์นิกร กรรมการบริษัทจำเลยเบิกความอ้างลอย ๆ ว่า ในการ รับมอบสินค้าพิพาทจำเลยเข้าใจว่าผู้ขายส่งมอบสินค้าให้จำเลยโดยตรงและผู้ขายได้มอบใบตราส่ง ให้แก่โจทก์ที่ ๑ ไปแล้วเห็นว่า ข้อน่าสืบของจำเลยดังกล่าวมีลักษณะเป็นการคาดคะเนเอาเองและ จำเลยไม่มีพยานอื่นมาสืบสนับสนุน จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ที่ ๑ ในข้อนี้ได้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่โจทก์ที่ ๑ นำสืบว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปจาก ตัวแทนของโจทก์ที่ ๑ ผ่านทางตัวแทนของจำเลยที่ทำเรือกรุงเทพจริง โดยจำเลยได้ออก หนังสือรับรองการรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งตามเอกสารหมายเลข ๙ ซึ่งมีข้อ ความตรงกับเอกสารหมายเลข ล.๒ และ ล.๔ ให้ไว้แก่โจทก์ที่ ๑ เป็นหลักฐาน ซึ่งตามเอกสารดังกล่าวก็

มีข้อความระบุโดยชัดแจ้งว่า จำเลยตกลงยอมชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ที่ ๑ ซึ่งมีความหมายว่า ใน การที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาทโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งแก่โจทก์ที่ ๑ นั้น หากโจทก์ที่ ๑ ได้รับความเสียหายเพราะการนี้จำเลยย่อมรับผิดชอบต่อโจทก์ที่ ๑ ทั้งสิ้น หาใช่เป็นเพียงกรณีที่จำเลยให้ ประกันหรือรับรองต่อโจทก์ที่ ๑ ว่า จำเลยเป็นผู้มีสิทธิได้รับสินค้าพิพาทตามใบตราส่งตามที่จำเลย อ้างมาในอุทธรณ์ไม่ สำหรับข้อตกลงดังกล่าวแม้จะไม่มีลักษณะเป็นสัญญาค้ำประกันตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๖๘๐ ตามที่จำเลยอุทธรณ์ รวมทั้งไม่มีลักษณะเป็นการ ให้ประกันตามควรตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๘ ดังที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยไว้ แต่ก็ถือว่าข้อตกลงดังกล่าว เป็นนิติกรรมอย่างหนึ่ง เมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายย่อมมีผลใช้บังคับได้ ดังนั้น หากโจทก์ที่ ๑ ได้รับความเสียหายอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทไปโดยไม่เวนคืน ใบตราส่ง จำเลยย่อมจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ที่ ๑ ตามข้อตกลงดังกล่าว ส่วนที่โจทก์ที่ ๑ อ้างมาใน คำฟ้องว่า ข้อตกลงดังกล่าวเป็นสัญญาค้ำประกันนั้น เห็นว่า เป็นเพียงโจทก์ที่ ๑ เรียกชื่อนิติกรรม ดังกล่าวคลาดเคลื่อนไปเท่านั้น จำเลยจะนำมาเป็นข้ออ้างปฏิเสธความรับผิดชอบได้ไม่ อุทธรณ์ของ จำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อต่อไปว่าโจทก์ที่ ๑ ได้รับความเสียหายหรือไม่เพียงใด ซึ่งในข้อนี้คงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยเฉพาะค่าเสียหายของโจทก์ที่ ๑ เฉพาะในส่วนที่เป็นค่าสินค้าพิพาทที่ศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาให้โจทก์ที่ ๑ ชดใช้แก่ผู้ขาย กับค่าเสียหายในส่วนที่โจทก์ที่ ๑ ต้องเสียเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีที่ศาลเมืองฮ่องกงเท่านั้น ซึ่งปัญหาข้อนี้ คดีคงพึงยุติตามคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กลางโดยที่จำเลยมิได้อุทธรณ์คัดค้านว่า ขณะที่โจทก์ที่ ๑ ถูกผู้ขายฟ้องคดีเรียกให้โจทก์ที่ ๑ คืน หรือใช้ราคาสินค้าพิพาทให้แก่ผู้ขายที่ศาลเมืองฮ่องกงนั้น โจทก์ที่ ๑ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินคดีดังกล่าวได้แก่ ค่าจ้างทนายความ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางติดต่อประสานงานและ ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารรวมเป็นเงิน ๑๘,๐๗๘ ดอลลาร์สหรัฐหรือเท่ากับ ๔๕๗,๗๓๔.๙๖ บาท ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ศาลฎีกาแผนก-คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นว่า เป็นค่าเสียหายโดยตรงที่เกิดจากการที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาทไปจากโจทก์ที่ ๑ โดยไม่เวนคืน ต้นฉบับใบตราส่งให้แก่โจทก์ที่ ๑ จึงเป็นเหตุให้โจทก์ที่ ๑ ถูกผู้ครอบครองใบตราส่งฟ้องให้รับผิดชอบ และโจทก์ที่ ๑ ต้องเสียหายเพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีดังกล่าวที่ศาลเมืองฮ่องกง ดังนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายส่วนนี้ให้แก่โจทก์ที่ ๑ ตามข้อตกลงในหนังสือรับรองการ รับมอบสินค้าโดยไม่เวนคืนใบตราส่งเอกสารหมาย จ.๙ หรือ ล.๒ หรือ ล.๔ ดังที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัย ส่วนค่าเสียหายในส่วนที่เป็นค่า สินค้าพิพาท จำนวน ๑,๔๕๘,๒๗๓.๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือเท่ากับ ๓๖,๙๒๓,๔๘๗.๕๕ บาท ซึ่ง ศาลฎีกาเมืองฮ่องกงมีคำพิพากษาให้โจทก์ที่ ๑ ชดใช้แก่ผู้ขายนั้น เห็นว่า ตามทางนำสืบของโจทก์ ที่ ๑ ปรากฏว่าผู้ขายได้ฟ้องจำเลยให้ชำระค่าสินค้าพิพาทรายนี้ที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการซึ่งศาล มีคำพิพากษายอมให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ค่าสินค้าแก่ผู้ขายเป็นอีกคดีหนึ่งด้วย ผู้ขายจึง สามารถบังคับชำระหนี้ค่าสินค้าจากจำเลยตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่จำเป็นต้องบังคับชำระหนี้มาจากโจทก์ที่ ๑ ก็ได้ และไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ ๑ ได้ชำระหนี้ตาม คำพิพากษาศาลฎีกาเมืองฮ่องกงให้แก่ผู้ขายไปแล้ว รวมทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ขายซึ่งเป็นโจทก์ในคดี ดังกล่าวได้ดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์สินของโจทก์ที่ ๑ คดีนี้ ขยายทอดตลาดนำเงินไปชำระหนี้ ตามคำพิพากษาคดีดังกล่าวแล้ว ดังนี้ โจทก์ที่ ๑ จึงเพียงแต่อาจได้รับความเสียหายตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาเมืองฮ่องกงดังกล่าวเพราะโจทก์ที่ ๑ อาจถูกบังคับคดีต่อไปในภายหน้าเท่านั้น เมื่อโจทก์ที่ ๑ ยังมีได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวแก่ผู้ขายหรือถูกบังคับคดียึดทรัพย์สิน ขายทอดตลาดนำเงินไปชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวแก่ผู้ขาย ถือว่าโจทก์ที่ ๑ ยังไม่ได้รับความเสียหายจริง โจทก์ที่ ๑ จึงยังไม่มีสิทธิมาฟ้องขอให้จำเลยใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้แก่โจทก์ที่ ๑ ได้ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชดใช้เงินส่วนนี้แก่โจทก์ที่ ๑ ด้วยนั้น จึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะมีได้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้มาในคำให้การจำเลยแต่ต้น จำเลยก็มีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศพ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๕ อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยเป็นข้อสุดท้ายว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความแล้วหรือไม่ ในปัญหาข้อนี้คงมีข้อต้องวินิจฉัยเฉพาะฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับค่าเสียหายที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีของโจทก์ที่ ๑ ที่ศาลเมืองฮ่องกงเท่านั้น ซึ่งจำเลยได้อุทธรณ์อ้างว่าอายุความกรณีนี้ต้องด้วยพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔๖ ซึ่งกำหนดอายุความฟ้องร้องไว้ว่าต้องฟ้องคดีต่อศาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของ โจทก์ที่ ๑ ฟ้องว่า จำเลยได้รับมอบสินค้าพิพาทเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ แต่โจทก์ที่ ๑ ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๙ ซึ่งเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่จำเลยรับมอบสินค้าพิพาท ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความแล้วนั้น เห็นว่า มาตรา ๔๖ บัญญัติไว้มีความว่า สิทธิเรียกร้องเอาค่าเสียหายเพื่อการสูญหายเสียหายหรือส่งมอบชักช้าแห่งของที่รับขนตามสัญญา รับขนของทางทะเลถ้าไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของให้เป็นอันขาดอายุความ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๖ ดังกล่าว เป็นเรื่องที่ใช้บังคับเฉพาะกรณีที่ผู้รับตราส่งหรือผู้ส่งของฟ้องให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบในค่าเสียหายเพื่อการสูญหายเสียหายหรือส่งมอบชักช้าแห่งของที่รับขนตามสัญญา รับขนของทางทะเลเท่านั้น แต่คดีนี้โจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ขนส่งฟ้องขอให้จำเลยซึ่งเป็นผู้รับตราส่งรับผิดชอบในความเสียหายของโจทก์ที่ ๑ ตามข้อตกลงในหนังสือรับรองการรับมอบสินค้าโดยไม่มีการเวนคืนใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.๙ ซึ่งพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความในกรณีนี้ไว้ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๖ หมวด ๒ กำหนดอายุความ ก็มีได้มีบัญญัติเรื่องอายุความในกรณีนี้โดยเฉพาะอีกเช่นกัน จึงต้องถือว่ากรณีนี้มีอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ โจทก์ที่ ๑ ได้รับแจ้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีที่ศาลเมืองฮ่องกงตามใบแจ้งหนี้ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ และโจทก์ที่ ๑ อ้างมาในคำฟ้องว่าโจทก์ที่ ๑ ได้เสียค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปแล้ว จำเลยมิได้ให้การปฏิเสธในข้อนี้ จึงฟังได้ตามฟ้อง แม้จะไม่ได้ความว่าโจทก์ที่ ๑ ชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปในวันใด แต่ก็ต้องเป็นวันที่หลังจากได้รับใบแจ้งหนี้ดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นวันที่โจทก์ที่ ๑ เริ่มมีสิทธิเรียกร้องเอาเงินดังกล่าวจากจำเลยได้ เมื่อนับถึงวันที่โจทก์ที่ ๑ ฟ้องคดีนี้ยังไม่เกิน ๑๐ ปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความดังที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัย อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายส่วนที่โจทก์ที่ ๑ เสียไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

ที่ศาลเมืองฮ่งกงจำนวน๔๕๗,๗๓๔.๙๖ บาท แก่โจทก์ที่ ๑ พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ยกค่าขอของโจทก์ที่ ๑ ที่ขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย จำนวนอื่น ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองชั้นศาลระหว่างโจทก์ที่ ๑ และจำเลยให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลทวิชั้นทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง.

องค์คณะ

สุรชาติ บุญศิริพันธ์ · สมคิด ไตรโสรัส · พินิจ เพชรรุ่ง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2158/2543>